

اقتصاد/بازرگانی

نگاهی به موضوعات پساتحریم در اتاق کرمانشاه ایران در پساتحریم، ایرانی متفاوت است
تحلیل شرایط پساتحریم و چشم اندازهای اقتصادی ایران
سخنگوی اتاق اصناف ایران؛
دولت در پساتحریم به اقتصاد خردتوجه کند
نگاهی به وضعیت و موانع سرمایه گذاری در استان از دیدگاه صاحب نظران این عرصه
موانع صادرات شرکت های کوچک و متوسط با مطالعه موردی استان کرمانشاه
خوشه های صنعتی راه تحرك اقتصاد کرمانشاه است
گفتگو با رئیس مرکز داوری اتاق کرمانشاه
گفتگو با معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کرمانشاه
بازاریابی حسی؛ استراتژی تعادلی تجربه محور
کمیسیون های اتاق کرمانشاه اینبار با حضور فراگیر عموم فعالین اقتصادی
فرهنگ و آموزش در فضای مجازی
برای مشاوره اقتصادی به اتاق بیایید
رئیس اتاق تعاون کرمانشاه؛ باید با همکاری اتاق بازرگانی تلاش کنیم بازار عراق از دست نرود
راه اندازی مرکز مطالعات و پژوهش های اقتصادی در اتاق کرمانشاه
رئیس خانه معدن کرمانشاه؛ خواستار معافیت مالیاتی برای معادن هستم

نگاهی به موضوعات

پساتحریم

در اتاق کرمانشاه

کیوان کاشفی
عضو هیات رئیسه اتاق ایران

ایران در پساتحریم، ایرانی متفاوت است

بینانه می توان اقتصاد کشورمان را به دو دوره قبل و بعد از امضاء این پیمان تقسیم بندی کرد. شاید کمی ساده لوحانه به نظر برسد اگر بگوییم تمامی مشکلات اقتصادی ایران با رفع تحریم ها برطرف شده و اقتصاد به شدت وابسته کشورمان یک شبه به سطح آرمانی اقتصادهای قدرتمند جهان می رسد اما به نگاهی واقع گرایانه میتوان اتفاقات زیر را پس از برداشته شدن عملی تحریم ها برای اقتصاد ایران پیش بینی کرد:

۱- تحصیل بخش بزرگی از امکانات بلوکه شده:

رشد ناپایدار، تورم بالا، محدودیت های بانکی بین المللی و کمبود ارز، مشکلاتی هستند که در این سالها شرکتهای سرمایه گذاری با آن دست و پنجه نرم کردند. بلوکه کردن سیستم بانکی بین المللی توسط تحریم ها، تجارت خارجی را کاهش داد که به نظر می رسد ایران به احتمال زیاد برای تبدیل شدن به

شاید سابقا لوزان را می شد تنها بخاطر وجود مقر کمیته المپیک و یا جشنواره کتابهای مصوری که همه ساله در آن برگزار می گردد قابل توجه دانست. اما در چند سال اخیر و خصوصاً پس از توافق مهمی که بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای غربی صورت گرفت، لوزان و خصوصاً پیمان لوزان تاثیر عمیقی بر همه جوانب و مختصات سیاسی و اقتصادی و فرهنگی کشور ایران گذاشته و از این به بعد نیز خواهد گذاشت.

هدف از این نوشتار بررسی اجمالی پتانسیل تاثیراتی است که این توافق و معاهده می تواند بر روی مختصات و مناسبات اقتصادی جمهوری اسلامی ایران از خود به جای بگذارد.

هر چند معاهده لوزان هنوز تنها در حد یک بیانیه است، تحریم ها هنوز برداشته نشده و بازار راه طولانی برای رسیدن به ثبات در پیش دارد، اما با یک نگاه واقع

نگاهی به موضوعات
پستاد
در اتاق کرمانشاه

فشار قیمت مسکن از طریق کاهش نرخ تورم، کمتر شود. علاوه بر این دولت هیچ چارهای جز اجرای مرحله سوم و نهایی اصلاحات یارانه که در نتیجه آن قیمت سوخت را افزایش دهد، ندارد. در نتیجه نسبت به انتظارات، نرخ تورم سالانه در حدود ۱۵ درصد در سال ۲۰۱۵ رسید. البته قابل ذکر است که ایران از سال ۱۹۸۹ میلادی (۱۳۶۸) دیگر نرخ تورم تک رقمی را ندید.

۴- حل معضل بیکاری:

از زمانی که دکتر حسن روحانی در خرداد ماه ۱۳۹۲ (اوت سال ۲۰۱۳)، رئیس جمهور ایران شد، مقابله با بیکاری را از برنامه های اصلی خود در نظر گرفت. اگرچه دولت فعلی توانسته نوسانات فصلی نرخ بیکاری را در حدود ۱۰ درصد کاهش دهد، با این حال یک توافق جامع، می تواند فعالیت های جدید اقتصادی را در بخش تولید، به ویژه از طریق سرمایه گذاری توسط شرکت های بخش خصوصی داخلی و خارجی ارتقا دهد.

واضح است پس از لغو تحریم ها هر دو معاملات خارجی و داخلی افزایش یابد که مشاغل و فرصت های جدید در بسیاری از سطوح ایجاد خواهد شد. علاوه بر این، مقامات کشورمان انتظار دارند که گردشگری نیز، فرصت های شغلی جدیدی را در سراسر کشور به وجود بیاورد. در نتیجه وضعیت اشتغال نیز بهبود پیدا کرده و برخی پدیده های اجتماعی و اقتصادی نیز کاهش پیدا می کند. سیاستمداران در بحث توافق هسته ای معتقدند که برداشتن تحریم ها به یک باره، وضعیت روانی خوبی را در کشور ایجاد می کند و ممکن است این توافق جامع به اندازه کافی برای ایجاد یک حرکت اقتصادی مناسب باشد.

محدودیت های عملی ایجاد شده توسط تحریم ها، در میان دیگر کاستی های موجود در انجام کسب و کار در ایران است. برخی از کارشناسان معتقدند که تنها ۲۰ درصد از مشکلات اقتصادی کشور مربوط به تحریم ها است و مسائل دیگری مانند مدیریت بهتر، بهبود زیرساخت ها، افزایش بهره وری و راه حل های بانکداری مدرن به کشور کمک خواهد کرد تا برخی از تنگناهای اقتصادی را بهبود بخشد.

۵- بهبود کیفیت عملکرد شرکای تجاری ایران:

در شرایط تحریم بیشتر سود را چینی ها از رابطه تجاری با ایران بردند. در سال های گذشته رابطه بازرگانی و اقتصادی ایران و چین گسترش قابل توجهی پیدا کرد. بخشی از این روند طبیعی بود؛ چرا که چین به عنوان یک قدرت اقتصادی نوظهور رابطه بازرگانی خود را با بسیاری از کشورها گسترش داده بود. تحریم ها و تشدید آن علیه ایران موجب شد که ایران به دنبال شریک های

بزرگترین کشور برای پیوستن مجدد به اقتصاد جهانی، تلاش خود را آغاز کرده است. و این رونق اقتصادی می تواند به ارزش میلیاردها دلار کسب و کار برای هر دو طرف داخلی و خارجی و تغییر موازنه اقتصادی در خلیج فارس تأثیر گذار باشد.

یکی از مهم ترین بخش های توافق هسته ای، توانایی انتقال میلیاردها دلار از دارایی های بلوکه شده به ارزهای قابل تبدیل که تا به امروز قابل وصول نبود، می باشد. در همین راستا به جای استفاده از مکانیسم های انتقال مالی، SWIFT (اتحاد جهانی بهره بین بانکی) تأسیس شد. در سال ۲۰۱۲، ایالات متحده توانست با موفقیت ۱۵ بانک ایرانی را که از SWIFT محروم بودند، تحت فشار قرار دهد. این یک معامله بزرگ بود، بر اساس نظریه دوجوویتز و شانز، نهادهای مالی ایران بیش از ۲ میلیون بار در سال ۲۰۱۰ از SWIFT استفاده کردند. از همین رو انتظار می رود ایران بلافاصله بعد از تحریم ها، به اولویتهای برجسته اقتصادی دست خواهد یافت.

۲- احیای تراز تجاری کشور:

به عنوان یک نتیجه تحریم ها، صادرات نفت ایران را به حدود ۱.۱ میلیون بشکه در روز از ۲.۵ میلیون بشکه در روز سال ۲۰۱۲ کاهش داد که البته امکان بازگشت دوباره در سال ۲۰۱۶ را ندارد. صنعت ایران در حال حاضر در حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد ظرفیت خود را استفاده می کند، همچنین ۳۰ درصد بیکاری وجود دارد که به دلیل لغو تحریم ها، بخش کار نیز رونق دوبارای خواهد گرفت. منافع اقتصادی نیز در سراسر خلیج فارس به ویژه در دبی که یک مرکز سنتی برای کسب و کار ایران است، گسترش خواهد یافت.

واضح است که ایالات متحده در موتاز یک ائتلاف بین المللی برای اعمال تحریم های سخت اقتصادی علیه کشور ما موفق شده بود که نتیجه آن محدودیت در دسترسی به فناوری بانک های بین المللی و سیستم های پرداخت الکترونیکی، بیکاری دو رقمی و تورمی بالا را به ایران تحمیل کرد. در نهایت لغو تحریم های اقتصادی علیه ایران پتانسیلی برای ایجاد یک ابرقدرت اقتصادی با آرمان های ضد غربی ایجاد خواهد کرد.

ایران دارای ذخایر نفت عربستان سعودی، ذخایر گاز طبیعی روسیه، منابع معدنی استرالیا از جمله سنگ آهن، بوکسیت، کوپر است. در سالهای تحریم، ایران توانسته جمعیت ۸۰ میلیونی خویش را به خوبی آموزش دهد. در سال ۲۰۱۰، ایران ۱۶ میلیون خودرو از همه کلاس های خودرو، از طریق تولید کنندگان بومی و سرمایه گذاری های مشترک تولید کرد. از سویی گرچه تحریم ها در سال ۲۰۱۴ اقتصاد ایران را تحت فشار قرار دادند اما این تعداد در بدترین حالت خود به یک میلیون رسید. اما انتظار می رود با قدرت بالقوه تکنولوژی، ایران به سرعت می تواند در ردیف کره

جنوبی و حتی فرانسه قرار گیرد. همچنین در این راستا افزایش سرمایه گذاری اروپا، چین و امریکایی ها به ایران، یادآور ارزش Gold Rush (فاصله مهاجرت کارگران به یک منطقه است که تا به حال به کشف چشمگیر سیرده طلا منجر شده است) است.

۳- کاهش نرخ تورم:

همزمان با روی کار آمدن دولت یازدهم، روند صعودی نرخ تورم به یکی از دغدغه های اصلی این دولت تبدیل شده بود، به طوری که این دغدغه و افزایش روزافزون نرخ تورم که البته با رکود نیز همراه بود و اقتصاد کشور از آن رنج می برد، مردان اقتصادی دولت یازدهم را بر آن داشت تا کاهش آن را بیش از پیش مدنظر قرار دهند.

هدف دولت یازدهم این است که برای کاهش تورم به تک رقمی شدن نرخ آن برسد. از سویی نیز کارشناسان انتظار رونق در بخش مسکن را نیز دارند تا

در پایان می توان افزود که با پایان یافتن مذاکرات هسته‌ای و تفاهم به وجود آمده، مجموعه‌ای از اتفاقات مثبت و منفی پیش روی واردات به کشورمان قرار خواهد گرفت. در این اوضاع و احوال مهم این است که دولت چه تصمیماتی بگیرد این که دوباره بازار را در اختیار واردکنندگان خارجی قرار دهد یا از تولید داخلی حمایت کند. وضع تعرفه‌های جدید می‌تواند به کنترل واردات کمک کند و عقل سلیم می‌گوید که نباید اجازه دهیم که بازار داخلی به راحتی در اختیار کالاهای مصرفی خارجی قرار گیرد.

تجاری بگردد که حاضر به دور زدن تحریم‌ها یا دست‌کم سخت‌گیر نبودن باشند در این راستا، بی‌گمان چین رتبه نخست را داشت و گذر زمان نشان داد که چنین رابطه‌ای در مجموع به سود ایران نبود. تلاش برای مذاکره برای عادی‌سازی روابط تجاری ایران با کشورهای اروپایی در دوره‌های اولیه مذاکرات هسته‌ای دولت یازدهم باعث شد تا مبادلات تجاری ایران و چین در دو ماه نخست سال ۲۰۱۵ میلادی با کاهش ۲۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل روبرو شود.

پنجاه و دومین نشست حلقه‌های مفقوده اقتصاد

تحلیل شرایط پسا تحریم و چشم اندازهای اقتصادی ایران

اولین اتفاقی که نخستین جلسه را در کشور در مورد سیاست‌های پسا تحریم برگزار نموده است اتاق کرمانشاه بوده و این پیشگامی و و پیشقدمی قابل ستایش و مایه افتخار ماست.

وی افزود: ما نباید فقط در مسند بیننده باشیم بلکه باید راهکار ارائه داده و بتوانیم بیشترین استفاده را از این موضوع ببریم و پیشنهاد می‌گردد همچون گذشته در این نشست نیز به مسائل کاربردی تکنیکال بپردازیم تا تئوری رفع تحریم‌ها

سمانه درخشیده، دیگر مدعو حاضر در جلسه نیز در ادامه مباحث مربوط به سیاست‌های پساتحریم گفت: ورود سرمایه‌های خارجی به استان باید مورد توجه ویژه قرار گیرد و رویکرد مدیران کل استان به این سمت باشد.

وی ادامه داد: کاهش بروکراسی اداری برای جذب سرمایه‌ها باید هر چه سریعتر اتفاق بیفتد. از سوی دیگر پیش‌بینی می‌شود کاهش نرخ ارز باعث شود که واردات ارزتر و صادرات گرانتر صورت پذیرد و در این صورت فعالین اقتصادی ما بیشتر به واردات روی خواهند آورد. لذا مسئولین باید تلاش کنند فضای تعادلی واردات و صادرات را حفظ کرده و نگذارند ضربه‌ای به صنایع کوچک و تولید کننده کشور وارد شود.

برهان خیدری عضو هیئت نمایندگان اتاق کرمانشاه نیز در این نشست به یک نکته اساسی تاکید داشت و گفت: باز شدن سوئیفت پیرو برداشته شدن تحریم‌ها می‌تواند تاثیر بسیار بزرگی بر تجارت و بازرگانی و قیمت تمام شده محصولات وارداتی داشته باشد که امیدواریم هر چه سریعتر این امر محقق و فضای تجارت خارجی جان تازه‌ای به خود بگیرد.

ابراهیم خمیسی عضو هیات نمایندگان اتاق کرمانشاه و از فعالین تجارت و صنعت در کشور عراق عنوان کرد: مردم عراق تمایل زیادی به سرمایه‌گذاری در ایران دارند، اما بروکراسی‌های سختگیرانه کشور از این امر ممانعت می‌کند و در نتیجه آنها به کشورهای اردن و عمان جهت سرمایه‌گذاری روی می‌آورند.

وی ادامه داد: باید مشکلات بانکی و بیمه‌ای برطرف شود و بانک‌ها در عراق گشایش شعبه داشته باشند.

خمیسی معتقد است بازرگانان ما بخصوص در دوران پساتحریم نباید فقط به بخش گردشگری عراق اکتفا کنند بلکه باید به قسمت‌های عرب نشین آن کشور هم توجه نمایند.

سهراب دل انگیزان، استاد دانشگاه رازی کرمانشاه نیز در این نشست بیان

نشست حلقه‌های مفقوده اقتصاد اتاق کرمانشاه با موضوع «سیاست‌های پسا تحریم» با حضور مشاوران، هیئت نمایندگان اتاق و جمعی از صاحب نظران، اساتید دانشگاهی و فعالین اقتصادی استان تشکیل شد.

در این نشست کیوان کاشفی، عضو هیئت رئیسه اتاق ایران و رئیس اتاق کرمانشاه در خصوص نتایج مذاکرات اخیر ضمن تبریک این اتفاق خجسته به ملت ایران و فعالین اقتصادی بخش خصوصی گفت: این توافق در نوع خود بی نظیر بود و به جرات می‌توان گفت بعد از ملی شدن صنعت نفت بزرگترین اتفاقی بوده که رخ داد چون یک طرف کشور ما و یک طرف کل دنیا بوده است.

کاشفی ضمن تاکید بر عقلانیت ایران در آشفته بازار کنونی جهان افزود: نتیجه‌ای که می‌توان از این توافق گرفت این است که ما تجربه کرده ایم هر وقت شخصی را بدستی و بر اساس تجربیات و علم و آگاهی‌های سرچاهی خود بکار گرفتیم، موفق بوده ایم.

عضو هیئت رئیسه اتاق ایران و رئیس اتاق کرمانشاه با تاکید بر این سوال که پس از توافق چه سیاستی را باید در پیش بگیریم یادآور شد: ما بعد از این جریانات نیاز به یک استراتژی مشخص داریم و باید بدانیم منابعی که وارد می‌شود را به چه شکلی مدیریت نماییم.

در ادامه کاشفی بحث تحول نظام اداری و کاستن مراحل بوروکراسی را یکی از نیازهای مهم کشور دانست که بسیاری از حرکت‌های اقتصادی را زمین گیر کرده است و افزود: قطعا در جامعه‌ای که با ۷۰ میلیون نفر جمعیت، سه میلیون و پانصد هزار نفر کادر اداری دارد با مشکل رو به رو خواهیم بود این در حالی است که در ژاپن با ۱۴۰ میلیون جمعیت، تنها ۳۱۰ هزار نفر کادر اداری دارد و می‌بینیم که این کشور بسیار چابک است.

کاشفی اذعان کرد: کلیه مشکلات ما ناشی از وجود تحریم‌ها نبوده و باید بدانیم چگونه مشکلات داخلی خودمان را حل و فصل کنیم و یک برنامه ریزی درستی برای فضای کسب و کار خود داشته باشیم.

وی با بیان اینکه صادرات ما نیاز به مشوق‌های صادراتی دارد گفت: با اختصاص مشوق‌های صادراتی، تورم و نقدینگی در یک سطح مطلوب مانده و بالا نمی‌رود.

کاشفی در پایان افزود: باید یک حرکت مستمر داشته باشیم و تغییرات قطعا یک شبه اتفاق نخواهد افتاد و کم‌کم باید در حین این تحرک مستمر به سر منزل مقصود برسیم.

در ادامه این نشست بابک ترابی، عضو هیئت رئیسه اتاق کرمانشاه عنوان کرد:

نگاهی به موضوعات
پساتحریم
در اتاق کرمانشاه

دانیال کهریزی مشاور کشاورزی اتاق بازرگانی نیز تحریمها را بسیار مشکل ساز خواند و افزود: اما رفع آنها تنها ۳۰٪ مشکلات را حل می کند و الباقی باید مدیریت شود زیرا که ایران تبدیل به یک بازار ویژه ای برای اروپا خواهد شد. تولیدات ما بدون شک قبل و بعد از تحریم ها متفاوتند و باید نگران رقابت پذیری محصولات بود.

در ادامه نشست سیاست های پساتحریم علی مصطفایی، استاد دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه گفت: واقعه مثبتی پیش آمده و ما باید به نحو احسن از آن استفاده کنیم.

وی ادامه داد: ما منابع و پتانسیل های خوبی در حوزه دارو و تکنولوژی در استان داریم و بیشترین ثروت در تکنولوژی دارو می باشد اما به بیوتکنولوژی و تولیدات دارویی توجه کمی داریم که می توانیم در پساتحریم به آن تاکید داشته و توسعه ویژه ای در این بخش داشته باشیم.

زهره دفتری، مدیر بورس منطقه ای کرمانشاه نیز با تاکید بر اینکه اقتصاد سیاسی کشور بسیار به بازار بورس وابسته است افزود باید از تصمیم گیری های لحظه ای در اقتصاد در این زمان ویژه پرهیز کرد، چرا که این عمل بیشترین صدمه را به بازارهای سرمایه خواهد زد.

عبدالحمید پاپ زن، عضو هیئت علمی دانشگاه رازی در ادامه عنوان کرد: پیش و پس از تحریم ها اتفاق فوق العاده ای نخواهد افتاد و نباید همه فشار و استرس روی لغو تحریمها باشد.

وی ادامه داد: مشکل ما هیچوقت پول نبوده، نیست و نخواهد بود زیرا با این همه منابع و زیرساخت ها و سرمایه های انسانی موجود در استان نباید فقط بر پول تکیه کنیم، باید اهل برنامه ریزی و آینده نگری باشیم و اقتصاد جز با مشارکت توسعه نخواهد یافت.

عبدالناصر گلی، دبیر مرکز مطالعات و پژوهشهای اقتصادی اتاق کرمانشاه نیز گفت: در دوران پساتحریم، گردشگری باید توسعه یابد و ما متأسفانه بسترهای لازم را برای آن نداریم. شعار مسئولین ما باید پهن کردن فرش قرمز برای گردشگران و سرمایه گذاران در کشور باشد تا بتوانیم از این فرصت طلایی بیشترین بهره را ببریم.

وی ادامه داد: باید توجه داشته باشیم که قشر متوسط جامعه ما در دوران تحریمها به کجا رفته اند و در دوران تحریم ها، بازارهای مصرف و کالاها و خدمات مورد نیاز ایشان چه تغییری کرده است؟

این مشاور اتاق نیز در ادامه گفت: تولید کالای ارزان و با کیفیت می تواند در حوزه اقتصاد خرد چه در سطح بازارهای مصرف داخلی چه کشورهای منطقه ما را به جلو ببرد که این مستلزم تغییر نگاه و سیاستهای کلان چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی است.

در پایان کلیه حاضرین با تاکید بر لزوم تکرار این چنین نشست ها با موضوعات مورد نیاز جامعه و بدنه فعالین اقتصادی کشور بر این نکته اتفاق نظر داشتند که همزمان با لغو تحریمها باید هم مردم و هم دولت با همدلی و همزیانی و توجه ویژه به منویات مقام معظم رهبری روزها و ماهها و سالهای طلایی دیگری را برای ایران رقم بزنند.

کرد: سطح توسعه ای که قصد داشتیم بدون ارتباط با جهان در آن رشد کنیم تغییر کرده و حالا باید با تعامل با دنیا مراحل رشد را طی کنیم.

وی گفت: برداشتن تحریم ها به تنهایی معجزه گر نیست بلکه ما باید خود را نیز تغییر دهیم و همان مردمان دیروز با رویه و عملکرد سابق نباشیم.

این استاد دانشگاه عنوان کرد: برداشتن تحریمها هر چهار بازار اصلی را دستخوش تغییر می کند و با بازگشت ثروت بلوکه شده ایران به داخل کشور ذخایر بانکی ما افزایش پیدا می کنند و فرصت خوبی برای سیستم بانکی کشور پیش خواهد آمد که اگر مدیریت نشود، آسیب زننده و تورم زا خواهد شد.

محمد جوشقانی، معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه رازی نیز در ادامه پیش بینی های دوران پساتحریم کشور گفت: ایران بزرگترین و بهترین بازار کالاهای کشورهای دیگر خواهد شد و این موضوع اهمیت همدلی در این دوران را بسیار حائز اهمیت می کند و باید با هم پیمانی و حرکتی جهادی بتوانیم راه حل مشکلات را بیابیم.

محمد ماهیدشتی، کارشناس امور اقتصاد و بازار سرمایه نیز عنوان کرد: موضوع توافق را می شود با این تیترو عنوان کرد که خداحافظی کاسبان تحریم از تجارت خارجی ایران.

وی ادامه داد: توافقات مذکور در ۴ حوزه می تواند تاثیر داشته باشد: اول استخراج و تولید و فروش نفت افزایش خواهد یافت، دوم صادرات و واردات، سوم سیاست های داخلی دولت، چهارم سرمایه گذاری های خارجی، که همه بر شاخص های توسعه تاثیر خواهد گذاشت.

این کارشناس پیش بینی کرد صنعت پستال در کشور بعد از تحریمها احتمالاً صنعت خودروسازی خواهد بود و ما در استان در صنایع وابسته آن می توانیم نقش آفرینی ویژه ای داشته باشیم.

نادر پژمان، دیگر مدعو و کارشناس حاضر در جلسه با تاکید بر اینکه مغز متفکر نظام سازمان مدیریت می باشد افزود نکته اساسی آن چشم انداز کل کشور است که ده سال از آن گذشته و نیاز به بازنگری دارد همچنین تحول نظام اداری نیاز به یک تصمیم بزرگ دارد همانطور که مقام معظم رهبری دستور فرمودند در برنامه ششم ارتقاء بخش خصوصی باید دیده شود.

وی ادامه داد اقتصاد دانش بنیان در دوران پساتحریم میتواند راهگشا باشد و دولت یک تنه نمی تواند توفیق یابد و باید با کمک بخش خصوصی و سازمانهای مردم نهاد به مدیریت کلان منتظر اتفاقات خوب بود. این فعال اجتماعی در نهایت هدف اصلی استان را میزبانی و مرکزیت تعاملات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی غرب کشور دانست.

نصرت اله سپهر، معاون اداره کل میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری کرمانشاه و از دیگر مدعوین و کارشناسان حاضر در نشست نیز تشکیل گروه های کارشناسی برای پیوند بخش خصوصی و دولتی در همه سطوح در فرصت بدست آمده را خواستار شد و افزود: هیجان های ایجاد شده باید کنترل و نظارت و سازماندهی شود، سرمایه گذاری خارجی برای فرصت های شغلی جدید در حوزه گردشگری دارای پتانسیل فوق العاده ای است و باید به زبانی قابل فهم برای جهانیان مطرح شود.

سیروس کوهستانی، مدیرعامل شرکت صنعت گستر سدید و از کارشناسان آشنا به صنعت و کسب و کار نیز گفت: آزاد شدن دارایی و افزایش نفت و سرمایه گذاری در کوتاه مدت اتفاق خواهد افتاد اما آیا فقدان سرمایه گذاری صنعتی و رشد صنعتی مقفول نمی ماند؟ از نظر ایشان برنامه های اصلی پیش رو نباید تغییر کند بلکه اولویت ها را باید تغییر داد و همچنین هزینه های کشور و اقتصاد باید شفاف سازی شود.

سخنگوی اتاق اصناف ایران: دولت در پساتحریم به اقتصاد خرد توجه کند تنها راه حل معضل بیکاری کرمانشاه سرمایه گذاری بخش خصوصی است

اصناف یکی از مهمترین بخش های اقتصاد کشور است. همواره از اصناف به عنوان آخرین حلقه ای که تولیدات را به دست مصرف کننده می رساند یاد می شود. اصناف واحدهای اقتصادی کوچکی هستند که بار بزرگی از اقتصاد کشور را بر دوش دارند، اگرچه هزینه ای که برای احداث یک واحد صنفی مورد نیاز است بسیار کمتر از یک واحد صنعتی و تولیدی است، اما اصناف با تعداد زیادی که دارند توانسته اند در اشتغال کشور نیز بسیار اثرگذار باشند و تعداد زیادی فرصت شغلی ایجاد کنند. اصناف اگرچه در جایگاه خود با مشکلات زیادی مواجه هستند اما در شرایطی که فضای اقتصادی کشور رو به بهبود می رود و دوران پساتحریمی که در پیش داریم نیازمند حمایت هستند تا بتوانند نقش واقعی خود را در اقتصاد و حتی تولید کشور ایفا کنند. به منظور تبیین جایگاه اصناف، مشکلات و انتظاراتی که دارند سخنی با "مجتبی صفایی" سخنگوی اتاق اصناف ایران و نایب رئیس اتاق اصناف کرمانشاه داشتیم که در زیر می خوانیم.

این واحدهای صنفی در بخش های مختلف توزیعی، خدماتی، تولیدی، فنی و ... فعالیت دارند.

اگر به طور متوسط شغل ایجاد شده در هر واحد صنفی را دو فرصت شغلی در نظر بگیریم، در مجموع شش میلیون شغل در حوزه اصناف کشور ایجاد شده است.

نکته مهم دیگری که باید مد نظر داشت این است که از این سه میلیون واحد صنفی کشور، ۶۰۰ هزار واحد تولیدی هستند که نقش بسزایی در اقتصاد کشور ایفا می کنند.

مهمترین مشکلی که در حال حاضر اصناف با آن مواجه می باشند چیست؟

متأسفانه اصناف با وجود نقش مهمی که در اقتصاد و حتی تولید و اشتغال کشور دارند، آنطور که باید در کانون های تصمیم گیری اقتصادی کشور حضور ندارند و هنگام تصمیم های مهم نماینده اصناف حضور ندارد و این امر باعث می شود تصمیماتی که گاهی برای خود اصناف اتخاذ می شود بر اساس شرایط و خواسته خود آنها نیست که این امر مشکلات زیادی را برای اصناف ایجاد کرده و باعث شده بسیاری از قوانین این حوزه دست و پاگیر باشد.

علاوه بر قوانین دست و پاگیر با مشکلات متعدد دیگری از جمله موانع صدور مجوز، سختی فضای کسب و کار، طولانی بودن روند استعلامات از دستگاه های دولتی و ... مواجه هستیم که فضای کار را برای اصناف بسیار دشوار کرده است.

به علاوه ما با افزایش بدون ضابطه مالیات ها نیز مواجه بودیم که اگرچه گفته می شد بر اساس مصوبه مجلس بوده اما حتی خود نمایندگان مجلس نیز با آن موافق نبودند چون ساز و کار مشخصی نداشت.

مالیات ها با افزایش ۲۰۰ تا ۳۰۰ درصدی مواجه بوده که این امر

آقای صفایی از تاریخچه اصناف صحبت کنید، از چه زمانی واحدهای صنفی در کشور کار خود را آغاز کردند؟

داد و ستد همواره در تاریخ بشر وجود داشته است، در قرن های گذشته داد و ستد بین مردم عمدتاً به صورت کالا به کالا انجام می شود و پس از مدتی کالاهای واسطه به میان آمد.

این شیوه تا سال های سال ادامه داشت تا اینکه در دوران صفویه سندیکای رسمی به نام اتحادیه ها برای واحدهای صنفی ایجاد شد و بعد از آن شاکله کلی اصناف ایجاد گردید که امروز به شکل یک شبکه گسترده در کل کشور وجود دارد و تولیدات واحدهای تولیدی و صنعتی را در اختیار مصرف کنندگان قرار می دهند.

اصناف در اقتصاد کشور چه نقشی دارند؟

گفته می شود اصناف ۱۷ تولید ناخالص ملی را بر عهده دارند که این عدد قابل توجهی است.

هرآنچه که توسط بخش تولیدی و صنعتی کشور تولید می شود به وسیله اصناف به فروش می رسد، به نوعی آخرین زنجیره بخش تولید به حساب می آیند.

به علاوه اصناف پارامالی فراوانی برای دولت ندارند، در بخش صنعتی هزینه ایجاد هر یک شغل ۱۵۰ تا ۱۸۰ میلیون تومان است، اما هزینه ایجاد یک شغل در اصناف ۳۰ میلیون تومان است که آن هم بر عهده خود واحدها و با سرمایه شخصی است و باری را به دولت تحمیل نمی کنند.

عددی از میزان واحدهای صنفی موجود در کشور و اشتغالی که ایجاد کرده اند دارید؟

بر اساس آخرین اطلاعات حدود سه میلیون واحد صنفی در کشور داریم،

و هزینه های آنها با اجرای هدفمندی یارانه ها بیشتر شد. در دوران تحریم هم که کشور شرایط سختی داشت باز اصناف ایستادگی کردند و یاور مردم و دولت بودند و حالا نوبت دولت است که به وعده های خود عمل کند و هوای اصناف را داشته باشد.

● آقای صفایی در خصوص شرایط اصناف در کرمانشاه صحبت کنید.

مشکل مهمی که ما در اصناف کرمانشاه با آن مواجه هستیم مازاد واحدهای صنفی است، در دنیا به ازای هر ۳۷ خانواده یک واحد صنفی وجود دارد، این عدد در کشور ما هفت خانوار است و متأسفانه در کرمانشاه به ازای هر شش خانواده یک واحد صنفی داریم.

این امر باعث کساد بازار بسیاری از مغازه ها شده است و دیگر کار بازاری توجیه اقتصادی ندارد و حتی قدیمی های کار نیز ممکن است دچار مشکل و ورشکستگی شوند.

البته ما مخالف فضای رقابتی نیستیم، اما این فضا باید منطقی باشد و این همه پروانه کسب برای شهر کرمانشاه واقعا زیاد است و در آینده بسیاری از افراد به دلیل کساد بازار مجبور می شوند پروانه خود را باطل کنند.

باید مد نظر داشت که وفور این تعداد واحد صنفی نیز ناشی از معضل بیکاری در کرمانشاه است، زیرا وقتی که افراد هیچ شغل و درآمدی ندارند سراغ کار آزاد می روند و همین امر باعث شده با مازاد واحد صنفی مواجه شویم.

این شرایط قطعا در آینده برای کرمانشاه آسیب زا است.

● راهکار برون رفت از این وضعیت چیست؟

تنها راه، جذب سرمایه برای استان است، باید برای حل معضل بیکاری استان سرمایه و خصوصا سرمایه های بخش خصوصی را از داخل و خارج استان جذب کنیم.

این کار هم معضل بیکاری استان را حل می کند و هم آینده خوبی را برای اقتصاد استان ترسیم خواهد کرد.

● اگر بخواهید مهمترین مباحث خود را به صورت چکیده و جمع بندی مطرح کنید به چه نکاتی اشاره می کنید؟

اول اینکه دولت حتما در شرایط پساتحریم به اقتصاد خرد که همان واحدهای صنفی و بازاریان هستند توجه ویژه داشته باشد، شرایط آنها را بسنجد، از اصناف حمایت کند و نماینده آنها را در تصمیم گیری ها دخالت دهد.

دوم آنکه اگر قرار است کرمانشاه را ابتدا از بحران بیکاری که یک مسئله مهم است و به دنبال آن از معضل واحدهای صنفی مازاد نجات دهیم باید جذب سرمایه گذاری را در استان بالا ببریم و خصوصا به سرمایه گذاری بخش خصوصی توجه ویژه داشته باشیم.

● اگر نکته خاصی مد نظرتان است مطرح بفرمایید، در غیر این صورت از وقتی که اختصاص دادید تشکر می کنیم.

نکته خاصی نیست، من هم متشکرم

مشکلات زیادی را برای اصناف ایجاد می کند و در بلندمدت تاثیر منفی و نارضایتی آنها را در پی دارد زیرا در شرایطی که خود بانک مرکزی هم به رکود کشور اذعان دارد نمی توان چنین مالیات سنگینی را به اصناف تحمیل کرد.

مشکل دیگر این است که مالیات از واحدهای دارای مجوز و واحدهایی که فعالیت قانونی دارند اخذ می شود و واحدهای بدون مجوز از دادن آن فرار می کنند.

به علاوه ما فرار مالیاتی را در بسیاری از بخش های دیگر هم داریم که بعضا کلان هم هستند اما متأسفانه دولت با داروغه باشی از اصناف شناسنامه دار مالیات می گیرد.

● آقای صفایی اکثر کارشناسان عقیده دارند دوران پساتحریم پیش روی کشور است و باید برای آن برنامه ریزی داشت، فکر می کنید اصناف در این دوران چه نقشی دارند؟

ما در خصوص این دوران نگرانیم و نگرانی خود را به دولت نیز اعلام کردیم، دوران پساتحریم برای اصناف یک شمشیر دو لبه است.

در گذشته یک کالا برای وارد شدن به کشور از چند دست می گذشت و قیمت تمام شده آن بیشتر بود، اما این نگرانی وجود دارد با برداشته شدن تحریم ها و باز شدن دروازه های تجارت جهانی واردات کالاها را به کشور داشته باشیم که چون بدون واسطه صورت می گیرد با قیمت تمام شده کمتری به دست مردم می رسد و این امر برای اصناف زیان آور است.

اگر قرار است واردات کالا هم داشته باشیم باید مواد اولیه، مواد خام و ماشین آلات باشد و نه اینکه ورود بی رویه همه کالاها را داشته باشیم که واحدهای صنفی و صنعتی را نابود کند.

البته بعد دیگر ماجرا را نیز باید مدنظر داشت، این شرایط اگر به درستی مدیریت شود می تواند به سود اصناف باشد و زمینه ورود اصناف را به بازارهای جهانی فراهم کند.

البته باید شرایط به گونه ای فراهم شود که قیمت تمام شده برای واحدهای تولیدی و صنفی پایین بیاید تا بتوانند با نمونه های مشابه خارجی خود رقابت کنند.

● فکر می کنید اگر قرار باشد حمایتی صورت گیرد باید به چه شکل باشد؟

وقتی که تسهیلاتی که در اختیار واحدهای صنفی قرار می گیرد با ۲۶ تا ۳۰ درصد بهره است قطعا قدرت رقابت ندارند و مجبورند اضافه هزینه های خود را از طریق گرانیفروشی جبران کنند.

باید برای واحدها سرمایه در گردش آن هم با بهره کم و مجاز تعیین شود، مثلا سود بانکی ۱۲ تا ۱۳ درصد که بتوانند تولید خود را به صرفه و اقتصادی کنند و با نمونه خارجی از نظر قیمت رقابت کنند، البته قطعا باید کیفیت تولید را نیز مد نظر داشته باشند.

از دولت توقع داریم در این شرایط بیشتر به اصناف توجه کند، اصناف همواره در شرایط سخت مانند هدفمندی یارانه ها نهایت همکاری را با دولت داشتند اما دولت بر اساس قولی که داده بود به اصناف کمک نکرد

نگاهی به وضعیت و موانع سرمایه گذاری در استان از دید صاحب نظران این عرصه

• منیر اضمحالی

تبع آن استان کرمانشاه طی سه، چهار سال اخیر دچار یک رکود و رخوت بوده که این مسئله بدون تردید در زندگی، اشتغال، کار و درآمد مردم نمایان است. وضعیت واحدهای اقتصادی در حوزه صنعت، کشاورزی و گردشگری حکایت از آن دارد که اقتصاد ما وارد یک دوره رکود شده، موضوعاتی مثل تحریم و تورم هم مزید بر علت شده است. دولت تدبیر تمام تلاش خود را به کار می برد تا با سامان دادن به این وضعیت اقتصاد از این اوضاع خارج بشود. با این حال استان هایی مثل کرمانشاه که هنوز زیرساخت های آن از لحاظ نرم افزاری و سخت افزاری مناسب نیست، طبیعتا مسائل و مشکلاتش بیشتر است. یکی از موضوعات بسیار جدی که به دنبالش هستیم بحث حل مشکلات واحدهای موجود است؛ چون عقل هم حکم می کند قبل از اینکه به سراغ سرمایه گذاری جدید برویم واحدهای فعلی را که وجود دارند و دارای سابقه فعالیت هستند و تکنولوژی، ماشین آلات و تجهیزات آماده دارند از وضعیت راکد خارج کنیم و اگر نیمه فعال هستند فعال بشوند. اگر یک شیفت کار می کنند و ظرفیت ۲ و ۳ شیفت کار کردن را دارند کمک کنیم، به این ظرفیت برسند. حاتمی ادامه داد: ما یکی از جبهه هایی را که به شکل جدی بر روی آن کار می کنیم، این است که موانع تولید و موانع کسب و کار را مرتفع کنیم و در این مورد هفته ای حداقل دو یا سه کارگروه برای این واحدها تشکیل می دهیم و یک یک این واحدها را رفع مشکل می کنیم. خوشبختانه خیلی از این واحدها به صورت ویژه در همین ماه های اخیر مشغول به فعالیت شدند و دوباره خودشان را پیدا کردند. این شرط اول موفقیت است؛ چراکه سرمایه گذار جدید وقتی می خواهد سرمایه گذاری بکند نگاهی به قبلی ها می اندازد ببیند در آن فضا و مکانی که قصد سرمایه گذاری دارد، بقیه به چه سرنوشتی دچار شدند و چطور با آن ها برخورد شده است و آنها به چه شکلی به فعالیت می پردازند. وی تاکید

استان کرمانشاه یکی از پرمزیت ترین استان های غرب کشور است که اگر منابع خدادادی و ظرفیت های فراوان آن مورد توجه قرار گیرد و زیرساخت های آن فراهم گردد، قطعا در کنار مدیریت خوب منابع می تواند به جایگاه خوبی برسد. کرمانشاه نتوانست آنگونه که شایسته و بایسته است در بازار رقابت و سرمایه گذاری حرکت قابل قبولی داشته باشد. جا دارد نگاهی ویژه به این استان کمتر توسعه یافته بشود و کرمانشاه به آن جایگاه واقعی که سال هاست از آن دور مانده برساند، هرچند این روزها شاهد اتفاقات خوشایندی در سطح کشور و به تبع آن در استان کرمانشاه هستیم که اگر مدیریت شود، فرصت خوب و مناسبی پیش می آورد که به کمک ظرفیتهای و پتانسیل هایی که این دیار دارد، این استان شکوه سابق خود را در زمینه های مختلف به دست آورد. فراهم کردن زیرساخت ها، جذب سرمایه گذار و شکوفایی و نشاط در اقتصاد و برداشتن موانع سرمایه گذار قطعا باعث رشد و بالندگی این استان خواهد شد، اگر به جا و به موقع از فرصت به دست آمده استفاده کنیم؛ چراکه زمانی برای فرصت سوزی دوباره نداریم.

با موضوعاتی نظیر وضعیت سرمایه گذاری در استان، موانع سرمایه گذاری، وضعیت زیرساخت ها، برنامه های جذب سرمایه گذار و بزرگ ترین چالش بر سر راه سرمایه گذاری در کرمانشاه به سراغ هدایت حاتمی، معاون مدیریت و منابع انسانی استانداری، کیوان کاشفی رئیس اتاق کرمانشاه، محمد عارف ابراهیمی رئیس خانه معدن استان کرمانشاه و عضو هیئت نمایندگان اتاق کرمانشاه و رضا رحیمی رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه رفتیم تا وضعیت استان را بسنجیم. حاتمی اینگونه آغاز کرد: واقعیت این است که فضای اقتصاد ایران و به

بتوانیم یک نقش کاملاً تسهیل گر در پروسه سرمایه گذاری داشته باشیم. حاتمی ادامه داد: سرمایه گذار جایی را انتخاب نمی کند که بخش دولتی با او بد اخلاق و ناسازگار باشد، ما تمام تلاشمان را خواهیم کرد که این سازگاری دولت و بخش خصوصی و سرمایه گذار را چه در دادن مجوز و چه در اجرای پروژه بیشتر کنیم. وی اذعان داشت: به عنوان یک کارشناس مسائل اقتصادی که درگیر موضوعات روز اقتصادی استان هستم، اگر اتفاق بدی پیش نیاید سرمایه گذاری در استان آینده ی خوبی را تجربه خواهد کرد. وی خاطر نشان کرد: بیشترین موانع بر سر راه سرمایه گذاری استان در حوزه دولت است. موانع در فرهنگ کار است، در مهارت نداشتن است، من فکر می کنم که مهم ترین مانع ما فرایند جذب سرمایه است و ما داریم این مشکل را حل می کنیم و حتماً این پروسه را اصلاح خواهیم کرد. حاتمی به بحث سرمایه گذاری در استان اشاره کرد و گفت: همه ی ما باید بخواهیم چه در بخش دولتی، چه در بخش خصوصی، چه در بخش NGO ها و چه عموم مردم بایستی یک فضای سرمایه پذیر در استان به وجود آوریم. کرمانشاه نباید سرمایه گریز باشد و به هر حال همه باید تلاش کنیم بستر مناسب برای سرمایه گذاری فراهم بشود. حاتمی افزود: من مانع جدی نمی بینم به جز ناهماهنگی و ناسازگاری احتمالی دستگاه های اجرایی و این را هم اصلاح خواهیم کرد. حاتمی در خصوص مشوق ها گفت: سرمایه گذار به دنبال مشوق جدی و بلند مدت است؛ زمین ارزان قیمت، معافیت یک ساله و دو ساله از مالیات که البته اینها هم بی تاثیر نیست ولی سرمایه گذار برای سرمایه اش حساب کتاب دارد و به دنبال پروژه هایی است که بدون حمایت دولت سودآور باشد و در آن رانت نباشد؛ بنابراین ما خیلی نگران مشوقها نیستیم با این حال مشوق هایی را طراحی و اجرا می کنیم در قالب کمک های فنی اعتباری، همچنین بخشی از یارانه سود سرمایه گذاران جدی و پا به پا را پرداخت می کنیم. مشوق هایی را در سفر رئیس جمهور محترم به استان کرمانشاه در نظر گرفتیم در بحث قیمت زمین، معافیت مالیاتی، تامین مواد اولیه و سایر موضوعات که به محض حضور هیئت وزیران در استان کرمانشاه مصوب شدن آن، آثار آن را خواهیم دید. ولی من فکر می کنم مهمترین مشوق برای سرمایه گذاران آن فضای مناسب سرمایه گذاری و آن درک درست همه ما از نقش و جایگاه سرمایه گذار و کمک به سرمایه گذار است که بتوانیم ایجاد مزاحمت نکنیم. حاتمی در خصوص اینکه کرمانشاه در چه زمینه هایی پتانسیل سرمایه گذاری را دارد، گفت: اصل سرمایه گذاری در مزیت هاست و سرمایه گذاری در رشته های غیر مزیت دار دیگر دورانش به سر آمده. از آنجایی که خدا را شکر وضعیت نفت مشخص شد وضعیت تعامل ما با دنیا هم مشخص شده است. بنابراین ما در چند حوزه استراتژیک جا برای سرمایه گذاری داریم که شامل حوزه ی کشاورزی و زیربخش های آن اعم از شیلات، دام، لبنیات، زراعت و فرآورده های آن، فرآورده های صنعتی، پتروشیمی، گردشگری و توریسم، تجارت و خدمات به تجار در حمل و نقل، ترانزیت، بیمه و بانک ها است و من به عنوان خدمات برتر از آنها یاد می کنم. وی در خصوص بزرگ ترین چالش سرمایه گذاری در استان گفت: اصلاً مانعی برای سرمایه گذاری نداریم؛ ما آغوش مان برای هر سرمایه گذاری که اهل کار و تلاش است باز است و هیچ مانع جدی در این خصوص نمی بینیم و اگر هم مانع کوچک احتمالی وجود داشته باشد به سرعت از سر راه بر می داریم.

کرد: مهم است، که بتوانیم واحدهای موجود را احیا کنیم و توسعه بدهیم و یکی از جنبه های سرمایه گذاری جدید توسعه واحدهای فعلی است. حاتمی در مورد سرمایه گذاری های جدید گفت: اقدامات خوبی را انجام دادیم بر همین اساس سرمایه گذارانی را که از قبل، قول و قرارهایی از سوی مسئولین به آن ها داده شده، وارد فاز عملیاتی و اجرایی کردیم. به عنوان نمونه پروژه های آنالیتا، پتروشیمی چهارم، طرح بیوایمپلنت و چند پروژه مهم دیگر را که بر زمین مانده بود و چند سالی بود که به هر دلیل اجرایی نشده بودند، به شکل ویژه این ها را هماهنگ کردیم و اگر نیاز داشته باشند تامین مالی می کنیم. اگر مشکل خوراک و مواد دارند پیگیری و رفع می کنیم و یک بخش دیگر سرمایه گذاری ها بحث زیرساخت ها است که ما پروژه های مهمی مثل راه آهن، منوریل، منطقه ویژه اسلام آباد، منطقه ویژه قصر شیرین، بازارچه ها و توسعه ی آنان بر یک اصل به نام تمرکزگرایی در جاهایی که بازدهی آن ها زودتر خودش را در اقتصاد نشان می دهد عملیاتی کردیم.

حاتمی ادامه داد: وجود زیرساخت ها برای سرمایه گذار مهم است که وارد فضایی که زیرساخت انسانی، معنوی، حقوقی، نرم افزار و هم زیرساخت مادی و فیزیکی آن آماده باشد هم یکی دیگر از بخش های سرمایه گذاری است. یک بخش دیگر سرمایه گذاری در مجموعه های بزرگ و متوسط است و ارتباط با سرمایه گذاران مختلف است. وی در همین راستا گفت: از این به بعد گردهمایی های سرمایه گذاری را تقریباً به صورت ماهانه و دو ماهانه خواهیم داشت، گردهمایی های کاری، نه گردهمایی های پر سر و صدایی که هیچ بازدهی ندارد. گردهمایی های که با آدمهای فنی و سرمایه گذار و بازیگر موثر برگزار شود و خروجی داشته باشد. ما در حوزه پتروشیمی پایین دستی کارهای جدی انجام دادیم و انشاء... ماه آینده همایش سرمایه گذاری را برگزار خواهیم کرد. همچنین در حوزه آی تی و آی سی تی در مرداد ماه گردهمایی سرمایه گذاری برگزار خواهد شد با حضور بزرگان و افراد مطلع این عرصه؛ همچنین رفت و آمدهای زیادی از سوی شرکت ها و موسسات بزرگ به استان را شکل می دهیم و این یکی از کارهای جدی ماست.

در حوزه اقتصاد شهری، اقتصاد روستایی، حوزه گردشگری، حوزه کشاورزی، مجتمع های کشاورزی و دامپروری، تولید شیر، تولید مرغ، حوزه صنعتی، صنایع پایین دست پتروشیمی و سایر عرصه های صنعتی که پتانسیل و طرح های خوبی داریم و ما این ها را سامان می دهیم که انشاء... در یک بستر مناسب بتوانیم ارتباط ها را شکل دهیم تا از استان بازدید صورت بگیرد. حاتمی در ادامه گفت: سرمایه گذار باید پروژه های استان را ببینند، اهمیت و سودآوری پروژه ها را از نزدیک درک بکنند و پشت بند آن هم ما یک فرایند ساده سرمایه گذاری را رقم خواهیم زد تا

خلق کنیم. کاشفی تاکید کرد: فضای استان ما برای جذب سرمایه گذار فراهم نیست و بایستی خیلی از اتفاقات بیفتد که ما به سرمایه گذار دست پیدا کنیم و این مسئله به چند جهت قابل پیگیری است؛ اولاً دستگاه حامی و ناجی در بحث سرمایه گذاری در استان ما همچنان مغفول است این در حالی است که به لحاظ قانونی یک چارت و دستورالعملی از سازمان امور اقتصاد و دارایی در این خصوص پیش بینی شده است و اکنون مرکز جذب سرمایه گذاری در همه ی استان ها فعال شده است؛ اما اگر می بینیم بعد از چند سال هیچ نتیجه ای نمی گیریم باید ببینیم عملکردها به چه شکل است؛ مگر نباید این دستور العمل ها را تغییر بدهیم و مگر نباید شیوه های جدید را جایگزین آن بکنیم. این وظیفه، وظیفه حاکمیتی است و وظیفه بخش خصوصی نیست. قطعاً زمانی که فضا برای سرمایه گذار آماده نباشد، سرمایه گذار به جاهایی که مزیت دارند برای سرمایه گذاری می رود.

کاشفی برای جلوگیری از این معضل گفت: اولین بخش این است که این قضیه متولی مشخص و معلوم داشته باشد ۲ - اجبار، اجبار، اجباری که همه دستگاه ها با آن متولی هر کسی که می خواهد باشد همکاری تام و کاملی داشته باشند و به هر شکل ساری و جاری باشد و این هم وظیفه حاکمیتی است که بخشی از طریق استانداری و شخص مدیر ارشد استان بایستی تاکید بشود. کاشفی به پروسه عجیب و غریب ثبت شرکت که در این دوره اصلاً معنا ندارد، اشاره کرد و گفت: این روند به قدری زمان بر است که ممکن است سرمایه گذار را منصرف کند. کاشفی در ادامه به بحث مشوق ها اشاره کرد و افزود: این مشوق می تواند هم مادی باشد و هم معنوی باشد در خیلی از کشورهای دنیا مشوق معنوی بسیار انگیزه ایجاد می کند تا مشوق های مادی.

کاشفی ادامه داد: ما یک پیشنهاد دادیم که متأسفانه به آن عمل نشد. ما گفتیم در این استان عده ای را که البته برای آن ملاک و معیار داریم به این شکل سرمایه گذاری که بالای پنج میلیون دلار در سال گردش مالی دارند و تعداد آن ها هم زیاد نیست در یک کلوپ جمع کنیم و افراد این گروه به عنوان مشاور اقتصادی از نظرات و پیشنهادها بدون در نظر گرفتن دید و تفکر و مرام سیاسی و جناحی و مشاوره های آنها استفاده بشود؛ اگر این کار را نکنیم قطعاً فضا را برای بقیه باز نکردیم؛ در صورتی که در کشورهای دیگر این گونه افراد با کارت خاصی شناسایی می کنند و به عنوان یک فرد برگزیده در مراسم های مختلف از آنها تقدیر به عمل می آورند. این ها بحث های نرم افزاری است و به سرمایه گذاری کلانی نیاز ندارد. کاشفی ادامه داد: ما اکنون در دوره پسانحریم هستیم و به نظر می رسد در استان قطعاً باید یک دفتر خاصی را برای بحث سرمایه

وی با ذکر این نکته که مشکلات چیست و کجاست و چه جوری میشود از دل این پتانسیل ها و فرصت ها، تهدیدهای سرمایه گذاری و اقتصادی را رفع کنیم گفت: بایستی توجه دولت را به استان بیشتر جلب کنیم. آن ها ما را فرستاده اند که کار بکنیم و ما هم باید شرایط را آماده و تبیین کنیم که دولت نگاه درستی داشته باشد. دولت تدبیر و امید دولتی است که به نظرات کارشناسی اهمیت می دهد و ما باید هم مشکلات را رفع کنیم و هم از مزیت ها و پتانسیل ها به نحو شایسته استفاده کنیم. حائمی اضافه کرد: مهم ترین آن رفع بیکاری و ایجاد اشتغال است و حتماً به یاری خداوند متعال قابل وصول و دستیابی خواهد بود. وی در پایان بیان داشت: ما در حال ویرایش جدی و جدید در همه برنامه های حوزه ی اشتغال و اقتصاد هستیم و در این خصوص با تک تک دستگاه ها و تک تک NGO ها نشست داریم و از نو یک بازنگری و یک تغییر رویکرد خواهیم داشت که بتوانیم بر مشکلات کاری فائق آییم. این مسئله کاملاً شدنی است و ما مهم ترین رسالتمان در استان کرمانشاه شکوفا کردن استعداد استان و رفع بیکاری است که ریشه ی خیلی از مشکلات ما در استان همین موضوع است.

کاشفی رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه نیز گفت: یک تجربه ی ثابت شده ای در دنیا وجود دارد و آن هم این است که هر کشوری توانسته باشد شرایط و امکانات خوبی را برای جذب سرمایه گذار فراهم کند کشور موفق است و سریع تر توانسته است بر خط و مدار توسعه قرار بگیرد و به توسعه علمی دست پیدا کند؛ اما بحث بر سر این موضوع است که سرمایه گذاری و توسعه را نمی شود فقط در یک بعد دید باید حتماً ابعاد مختلف این موضوع را ببینیم یک سرمایه گذار وقتی می خواهد به جایی برای سرمایه گذاری ورود پیدا کند اولاً به دنبال سود خواهد بود و ما باید یک تضمین و اطمینانی به او بدهیم که درآمد به دست آمده مال خودش است و در کنار کسب درآمدی که او دارد، یک چرخه ای را به حرکت درمی آورد و در این چرخه کالایی تولید می شود و خدماتی ارائه می شود و در کنار آن اشتغالی ایجاد و رفاهی فراهم می شود؛ بنابراین سرمایه گذاری یک کار بسیار پسنندیده است و همه دنیا به دنبال این هستند که به آن دست پیدا کنند.

کاشفی در ادامه گفت: در دنیا چیزی به عنوان استعمال بلامانع که در کشور ما مد شده است وجود ندارد؛ چراکه جایگاه زیرساخت ها، خدمات و هر فعالیت دیگری از قبل پیش بینی و آماده شده است و در واقع فضای سرمایه گذاری، با پکیج کامل و میزان کاربری آب، برق، گاز و سایر امکانات به سرمایه گذار ارائه می شود؛ در کشور و استان، ما از این قافله بسیار عقب هستیم. وی ادامه داد: چیزی که در بحث سرمایه گذاری همیشه مورد تاکید من بوده است این است که تحریم ها ممکن است درصدی مقصر بوده و به ما صدمه زده باشد اما سهم عدم مدیریت در داخل بیشتر از بحث های خارج از کشور آسیب زده است. ما باید به سرمایه گذار اطمینان بدهیم که طرفدار و حامی او هستیم و او می تواند با کمترین دوندگی و دردسر به کار سرمایه گذاری خودش بپردازد. کاشفی ادامه داد: اینکه عنوان می کنیم ما دارای ثروت و امکانات هستیم، دوره ی آن در این روزگار به سر آمده است. اکنون کشورها به دنبال خلق موقعیت ها هستند و ما هم باید این فضا را برای خودمان

داشته باشیم و این وظیفه ی استاندارد و مجموعه استاندارد و همچنین نمایندگان مجلس و تشکل های اقتصادی است. اگر این مثلث بتواند با هم وارد یک هماهنگی خوبی بشود علی الخصوص با این مشوق هایی که برای استان کمتر توسعه یافته ای مثل ما تدارک دیده شده است، مطمئن هستیم آینده خوبی در انتظار استان ماست.

در ادامه محمدعارف ابراهیمی رئیس خانه معدن استان کرمانشاه گفت: با توجه به احتمال لغو تحریم ها پس از توافق نهایی ایران با گروه ۵+۱ آیا سرمایه گذاران در بخش معدن ایران سرمایه گذاری می نمایند؟ در صورت برداشته شدن تحریم ها، انگیزه بسیاری در خصوص توسعه همکاری ها در بخش معدن به وجود خواهد آمد و با شرایط جدید، در اقتصاد کشور آرامش و رونق به اقتصاد بازگردانده خواهد شد. با توجه به تحریم هایی که طی چند سال گذشته داشته ایم، رکودی را برای ورود سرمایه به کشور شاهد هستیم؛ اما امروز شرایط مساعد و نگاه های مثبتی برای سرمایه گذاری در داخل کشور به وجود آمده است و مصداق آن را می توان سفرهای هیئت های مختلف اقتصادی اروپایی و توسعه یافته به کشور عنوان کرد.

وی به معضلات و راهکار ورود سرمایه اشاره کرد و گفت: یکی از اهداف اصلی دولت یازدهم، افزایش سهم بخش خصوصی در بخش صنعت و معدن است. ما زمانی شاهد رونق سرمایه گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی خواهیم بود که در فضای اقتصادی کشور از پایداری و ثبات لازم برخوردار باشیم. در سال های تحریم، وضعیت سرمایه گذاری در معادن و کلیه بخش های تولیدی و اقتصادی ایران همانند سال های جنگ بود که سرمایه گذار خارجی جرات نمی کرد منابع مالی خود را به ایران بیاورد و در پروژه ای با ایران شریک شود.

از سوی دیگر نگاه سستی به بخش معدن و صنایع معدنی کشور باید تغییر کند و سرمایه گذاری ها در این بخش مهم اقتصادی باید منجر به تصاحب بازارهای جهانی شود. در این میان، عمده چالش های بخش معدن در سرمایه گذاری خارجی و داخلی موارد ذیل هستند: ۱ - استیلاهای ناصحیح از قوانین به خصوص از قانون اساسی برای تعریف معدن.

۲ - ابهام در نقش برخی سازمان ها و نهادهای اثر گذار در بخش معدن، ۳ - تنگناها و نارسایی های موجود در برخی از قوانین و مقررات زیربنا مانند قانون معادن، قانون تجارت، قانون کار، قانون مالیات ها و بیمه و سیستم بانکی و ... ۴ - کمبود جذابیت سرمایه گذاری در بخش معدن، ۵ - فقدان استراتژی و برنامه مشخص جهت جذب سرمایه گذار در حوزه

گذاری فراهم بکنیم. اکنون که شرکت های مختلف از کشورهای مختلف برای بحث سرمایه گذاری در ایران راهی شده اند و شاید تا شهریور ماه حداقل دوازده شرکت خارجی دیگر به ایران بیایند و طبق برنامه ریزی ها برای آنها سفرهای استانی هم تدارک دیده شده است؛ اما واقعیت این است که ما با نحوه ی تعامل با شرکت های خارجی یک مقدار بیگانه ایم. آنها سیستم های خاص خودشان را دارند و باید در این مورد پروتکل های هم سطحی رعایت بشود و ما باید سطوح را در این ملاقات ها رعایت کنیم؛ اما به نظر من باید در کرمانشاه دفتری را دایر کنیم و این دفتر وظیفه داشته باشد یک منوی سرمایه گذاری تعریف شده در اختیار سرمایه گذار قرار بدهد. بودجه ای داشته باشیم تا سرمایه گذار را به کرمانشاه دعوت کنیم پتانسیل ها را به او نشان دهیم و سرمایه گذار به این اطمینان برسد که کرمانشاه ظرفیت سرمایه گذاری دارد.

رئیس اتاق کرمانشاه ادامه داد: این که هر کدام مشکلات را به گردن دیگری بیندازد و ندارم ندارم راه بیندازند، وضعیت ما همان وضع کنونی خواهد بود. وی افزود: برای بهتر کردن فضای سرمایه گذاری در استان باید آنقدر آماده باشیم که وقتی سرمایه گذار به استان آمد، این فضای مناسب را ببیند و درک کند و این فضا یک روزه مهیا نمی شود. سرمایه گذار به محض ورود تحقیق می کند چه کسانی و با چه شرایطی در این استان کار می کنند و اگر جواب راضی کننده نباشند به سوی فضاهای مناسب و مطمئن حرکت خواهد کرد.

کاشفی در ادامه تاکید داشت: به نظر می رسد نیاز هست بخش دولتی و بخش خصوصی جلساتی را با هم داشته باشند و در خصوص فضای پس از تحریم برنامه ریزی بکنند، این قضیه در کشور تازه استارت خورده است و هنوز اول راه هستیم و ما می توانیم با برنامه ریزی تقاضاهای بهتری برای سرمایه گذاری در کرمانشاه داشته باشیم.

کاشفی در خصوص امنیت سرمایه گذاری در استان گفت: این موضوع بحث بسیار مهمی است. کسی که به عنوان سرمایه گذار به این استان می آید، باید خیالش راحت باشد که سرمایه و درآمدش مال خودش است و ما خوشبختانه در این زمینه مشکل خاصی نداریم.

کاشفی ادامه داد: سیستم قضایی استان ما سیستم همراهی است و در خیلی از مواقع اگر مشکلی پیش آمده به آنجا ارجاع دادیم و به سرعت حل شده است. کاشفی تاکید کرد: بخشی که می تواند امنیت سرمایه گذاری را به خطر بیندازد این است که وقتی سرمایه گذار به اینجا می آید نمی خواهد وارد کشمکش های سیاسی شود و سرمایه گذار تمایل دارد در این گونه مواقع، یک سیستم حاکم باشد نه نفر.

یک بخش بسیار مهم دیگر که باید به آن توجه داشته باشیم این است که برای امنیت سرمایه گذار یک سری از قوانین باید ثابت باشد همچنین ۱ - قوانین باید حداقل باشد ۲ - شفاف باشد و ۳ - ثابت باشد.

کاشفی در خصوص سرمایه گذاری در استان و نگاه کلان گفت: به عقیده من دولت یک سیاست و برنامه ریزی خاص خودش را دارد و من عقیده ندارم باید بنشینیم و به دولت نگاه کنیم و از دولت انتظار داشته باشیم. دولت خیلی کار از دستش بر نمی آید اگر هم کاری انجام بدهد به خاطر جایگاه حاکمیتی اش است که نگاه عام کشوری را خواهد داشت. این ما هستیم که باید ببینیم که چقدر می توانیم قابلیت، ظرفیت، پشتکار و اراده داشته باشیم. از سیاست های ملی است که ما باید در استان سیاست مستحکمی داشته تا بتوانیم از حداکثر استفاده از ظرفیت های استان را

معدن. ۶ - فرصت ها و محدودیت های قانونی بر سر راه سرمایه گذاری در بخش معدن.

در این میان از موارد پیشنهادی برای توسعه سرمایه گذاری در بخش معدن می توان به: ۱ - ایجاد مشوق های سرمایه گذاری در این بخش به صورت قانونی علی الخصوص در نواحی کمتر توسعه یافته و محروم و مستعد معدنی ۲ - حمایت از سرمایه گذاری، معافیت های مالیاتی مناسب جهت فرآوری و ایجاد واحدهای صنایع معدنی با هدف گذاری صادراتی ۳ - ایجاد بانک اطلاعاتی کامل و جامع در این بخش سوال آخر، به مزیت های معدنی ایران جهت سرمایه گذاری خارجی مختصر اشاره ای بفرمایید.

ایران از سه فاکتور اصلی حامل های انرژی، دسترسی به آب های آزاد و پتانسیل های معدنی جهت صنایع معدنی برخوردار است. از این رو باید بعضی بدبینی ها و دیدگاه های سرمایه گذاران را تغییر داد و به آنها اطمینان داد که ایران کانال سرمایه گذاری مناسبی برای آنها محسوب خواهد شد.

در ادامه رضا رحیمی، رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گفت: یکی از اصلی ترین وظایف دولت هم در سطح کلان و هم سطح منطقه ای و استانی، توجه به رشد اقتصادی و توسعه بخصوص ایجاد اشتغال است. رشد اقتصادی و اشتغال با سرمایه گذاری امکان پذیر است؛ البته توجه به زیرساخت ها از قبیل آب، برق و گاز، حمل و نقل ریلی، ایجاد شهرک های صنعتی، آموزش های مهارتی و تربیت نیروی انسانی و بخصوص کارآفرینان و نیز پیشنهاد و تصویب قوانین، آیین نامه ها و شیوه نامه ها از دیگر وظایفی است که مدیریت کلان کشور اعم از دولت و مجلس باید انجام دهد.

همه ی این اقدامات و برنامه ها باید منجر به امر سرمایه گذاری، تولید و اشتغال شود که با توجه به محدودیت منابع و اعتبارات دولتی باید امر سرمایه گذاری معطوف به بخش خصوصی شده و با توجه به کمبود منابع، باید از سرمایه گذاری های خارجی در کشور و بخصوص استان ها استفاده کرد. در حال حاضر کل سرمایه گذاری انجام شده صنعتی استان حدود ۳ هزار و دویست میلیارد تومان بوده که حدود نیمی از این سرمایه در واحدهای بزرگ استان، منجمله ۳ پتروشیمی و ۲ کارخانه سیمان متمرکز شده و مابقی آن در بیش از ۹۰۰ واحد صنعتی که عمدتاً متعلق به بخش خصوصی هستند سرمایه گذاری شده است کل اشتغال طبق پروانه های بهره برداری حدود ۲۸ هزار نفر و اشتغال فعال صنعتی به حدود ۲۰ هزار نفر می رسد که با توجه به جمعیت بالای جوان و آماده به کار سهم ناچیزی است؛ البته باید این نکته را در نظر داشت که هر شغل صنعتی به طور متوسط ۳ نفر اشتغال جانبی در سطح حمل و نقل، معدن، پشتیبانی و یا

مزارع ایجاد می کند؛ مثلاً یک مجموعه تولید رب در استان بیش از ۳ هزار نفر اشتغال در سطح مزارع و حمل و نقل گوجه فرنگی و محصول دارد. وی ادامه داد: در حال حاضر ۳۱ شهرک و ناحیه صنعتی مصوب در استان داریم که شاید ۵ یا ۶ شهرک از لحاظ زیربنایها و فعال بودن را می توانیم به عنوان شهرک صنعتی جز آماده اعلام کنیم هنوز زیرساخت تعدادی از شهرک ها مثل گاز یا آب و حتی خیابان بندی و آسفالت آماده نیست. از سال قبل برای تکمیل این زیرساخت ها تلاش های زیادی به عمل آورده ایم که هنوز تا تکمیل نهایی و آماده شدن کامل نیازمند منابع و اعتبارات بیشتری هستیم که سعی می کنیم از محل اعتبارات ملی و استانی این زیرساخت ها را کامل کنیم. با این حال شهرک های کرمانشاه (فرمان، بیستون، شهر صنعتی کرمانشاه، اسلام آباد، روتسر، صحنه، سنقر، سرپل ذهاب و کنگاور) امکانات مناسبی برای سرمایه گذاری دارند. رحیمی در ادامه گفت: دلایل خام فروشی که عمدتاً در سطح معادن، محصولات کشاورزی و دامی می شود به دلیل پایین بودن سطح فناوری در بین کارآفرینان و سابقه کم صنعتی استان در مقایسه با استان های توسعه یافته است. به هر حال وقتی که دولت ها قبل از پیروزی انقلاب و یک دهه اول انقلاب که استان ما مورد بی توجهی و بی مهری های رژیم گذشته و سال های دفاع مقدس و جنگ تحمیلی قرار داشت، تعدادی از استان ها به استفاده از سرمایه های ملی نسبت به ایجاد زیرساخت ها (شهرک ها، راه آهن و ...) اقدام و به استفاده از تسهیلات با بهره ی کم (۴ درصد) و ارزهای ارزان قیمت (دلار هفت تومانی و ۶۰ تومانی و ۳۰۰ تومانی) سرمایه گذاری های خوبی انجام دادند.

به عنوان مثال در اواخر دهه ۷۰ با رقمی در حدود ۱۵ میلیون دلار ارز به نرخ هر دلار ۱۷۵ تومان استان توانست سرمایه گذاری خوبی در بیش از ۱۰ طرح صنعتی مهم انجام دهد. حالا در نظر بگیرید اگر این میزان ارز به جای ۱۵ میلیون دلار، مبلغ ۱۵ میلیارد دلار ارز می بود، چه جایگاه بزرگی برای توسعه صنعتی و جذب سرمایه گذار می توانستیم انجام دهیم. وی در پایان گفت: امروزه در دنیا سرمایه گذاران علاوه بر سود آوری به دنبال یک فضای امن برای سرمایه گذاری هستند. محدودیت منابع در کشور و سرمایه های آماده جهت انجام سرمایه گذاری در مناطق مستعد، یکی از موضوعاتی است که باید مورد توجه و اولویت باشد؛ بخصوص در این شرایط که با راهنمایی ها و تدابیر عالی مقام معظم رهبری و دولت آقای روحانی بحمداله شاهد فضای خوبی در سطح بین المللی هستیم و سرمایه گذاران که آماده سرمایه گذاری و کسب بازار در ایران هستند، فرصت خوبی است که با ایجاد شور و نشاط، امنیت سرمایه گذاری و به وجود آوردن فضایی که در آن سرمایه گذاران ملی و جهانی بتوانند سرمایه های خود را به سوی استان بخصوص در صنایع پیشرفته، های تک، فراوری معدنی و دانش بنیان گسیل دارند تا از قبل آنها بتوانیم ارزش افزوده و ایجاد اشتغال مفیدی در کرمانشاه را داشته باشیم. بازارهای صادراتی به سمت عراق و دیگر کشورهای همسایه غربی ایران از دیگر مزیت های استان است که اگر امنیت اقتصادی و امنیتی در استان وجود داشته باشد که به لطف الهی، نیروهای نظامی و انتظامی و امنیتی وجود دارد و اگر رسانه ها و مدیران، نخبگان و دانشگاهیان و همه صاحبان قلم، کمک و حمایت نمایند قطعاً استان کرمانشاه می تواند جزو یکی از ۱۰ استان کشور در زمینه ی انجام سرمایه گذاری، ایجاد اشتغال و ارزش افزوده باشد و علاوه بر ایجاد اشتغال جهت نیروهای آماده کار، ظرفیت جذب نیرو از سایر استان ها هم داشته باشد که البته یک کار فرهنگی در زمینه اشتغال به آموزش و امنیت سرمایه گذاری بزرگ نیاز دارد.

• دکتر بابک جمشیدی نوید
• دکترای حسابداری و عضو هیات علمی دانشگاه
• مشاور مالی اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه
• قسمت دوم و آخر

موانع صادرات شرکت های کوچک و متوسط با مطالعه موردی استان کرمانشاه

فرضیه های تحقیق

فرضیه اصلی اول: موانع درونی بر توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط تأثیر منفی دارد.
فرضیه فرعی اول: موانع شرکت بر توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط تأثیر منفی دارد.
فرضیه فرعی دوم: موانع محصول بر توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط تأثیر منفی دارد.
فرضیه اصلی سوم: موانع بازاریابی بر توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط تأثیر منفی دارد.
فرضیه اصلی دوم: موانع بیرونی بر توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط تأثیر منفی دارد.
فرضیه فرعی اول: موانع صنعت بر توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط تأثیر منفی دارد.
فرضیه فرعی دوم: موانع بازار بر توسعه صادرات شرکت های کوچک و

متوسط تأثیر منفی دارد.

فرضیه اصلی سوم: موانع محیط کلان بر توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط تأثیر منفی دارد.

روش تحقیق

روش تحقیق در این مطالعه، روش تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی و از نظر هدف، جز تحقیقات کاربردی است. جامعه آماری این تحقیق نامحدود بوده و شامل کلیه شرکت های کوچک و متوسط استان کرمانشاه می باشد. حجم نمونه نیز با استفاده از فرمول کوکران ۱۹۶ به دست آمد. برای جمع آوری اطلاعات مربوط به بخش میانی نظری و پیشینه این تحقیق از منابع کتابخانه ای، مجلات، نشریات و اینترنت استفاده شد. اطلاعات اولیه آن توسط محقق به صورت مستقیم از صاحبان صنایع و شرکت های تولیدی، مشتریان و صادرکنندگان و از

شکل ۱-۱: مدل مفهومی تحقیق
منبع: محقق

توسعه صادرات شرکت های
کوچک و متوسط

طریق پرسشنامه گردآوری شده است. در این تحقیق مقیاس لیکرت پنج گزینه ایی برای پاسخ به سوالات استفاده شده است.

روایی و پایایی پرسشنامه

مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای سوالات پرسشنامه ۰/۸۶، به دست آمده است که بیانگر قابل قبول بودن پایایی این پرسشنامه است. به دلیل این که پرسشنامه استفاده شده در این پژوهش استاندارد می باشد مورد تایید صاحب نظران بوده و از روایی محتوا برخوردار است.

تجزیه و تحلیل داده ها

جهت تجزیه و تحلیل بخش آمار توصیفی و بیان ویژگی های جامعه آماری از نرم افزار SPSS استفاده شده است. هم چنین جهت تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون مدل از نرم افزار LISREL استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده ها با دو مرحله روش مدل سازی معادله ساختاری و تجزیه و تحلیل عوامل تاییدی صورت گرفته است. ابتدا همگرایی و اعتبار مدل مورد آزمون قرار گرفت. سپس مدل ساختاری برای شناسایی قدرت و ارتباط بین متغیرها و تعیین نیکویی برازش به کار برده شد. مدل اندازه گیری مشخص می کند که چگونه متغیرهای نهایی یا سازه های فرضی برحسب متغیرهای قابل مشاهده مورد سنجش قرار می گیرند و اعتبار و روایی آن ها به چه میزان است. از طرف دیگر مدل معادلات ساختاری روابط علی بین متغیرهای نهان را مشخص کرده و اثرات علی و میزان واریانس تبیین شده را شرح می دهد.

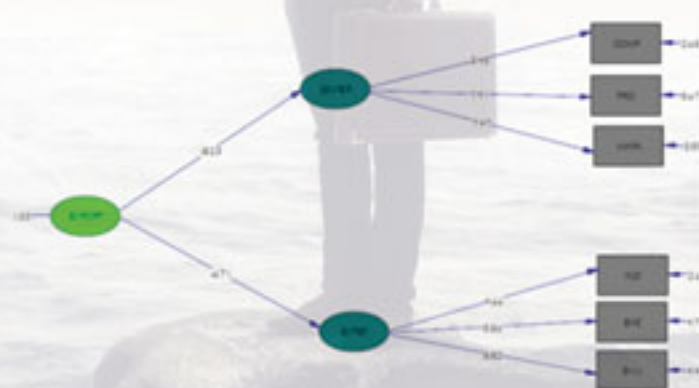
آزمون نیکویی برازش

پس از معین شدن مدل، طرق متعددی برای برآورد نیکویی برازش کلی مدل با داده های مشاهده شده وجود دارد. به طور کلی چندین شاخص برای سنجش برازش مدل مورد استفاده قرار می گیرد، ولی معمولاً استفاده از سه تا پنج شاخص کافی است.

مدل پیش فرض (مدلی که در حال برازش است) زمانی نیکو است که ضرایب محاسبه شده در محدوده مجاز قرار گرفته باشند، اگر ضرایب محاسبه شده در خارج از محدوده مجاز باشند، بدین معنی است که آن شاخص ضعیف برازش شده است. جدول زیر شاخص های برازش مدل را نشان می دهد. مقادیر به دست آمده از جدول نشان می دهد که مدل مفهومی تحقیق از برازش خوبی برخوردار است.

آزمون فرضیه های تحقیق با استفاده معادلات ساختاری

به منظور بررسی فرضیه های اصلی تحقیق، از مدلسازی معادلات ساختاری (SEM) استفاده شده است. در مدل ترسیم شده زیر تأثیر مفهوم نهفته ی عوامل درونی و مفهوم نهفته ی عوامل بیرونی بر مفهوم نهفته ی توسعه صادرات مورد بررسی قرار می گیرد.

Chi-square= 365.41 df= 163 p-value= 0.00015 RSMEA= 0.068

مدل نهایی تحقیق

شاخص های برازش	CFI	GFI	AGFI	RMSEA
حالت بهینه	بزرگتر از ۰.۹ باشد	بزرگتر از ۰.۸ باشد	بزرگتر از ۰.۸ باشد	کمتر از ۰.۱ باشد
مدل تحقیق	۰.۹۳	۰.۸۲	۰.۸۶	۰.۰۲

غیرموفق تشخیص داده شد. احمد و دیگران، موانع صادرات و بین المللی شدن شرکت های لندن را بررسی کردند و با ۶۱ شرکت صادرکننده و غیرصادرکننده مصاحبه کردند و ۵ عامل به عنوان موانع صادرات مشخص نمودند: کمبود کمک های دولت، رقابت شرکت ها در بازارهای خارجی، سیاست های ترفیع و قیمت گذاری، تعرفه های بالا و کمبود سرمایه مالی. تحقیق اورتگا (۲۰۰۳) در مورد موانع صادرات شرکت های کوچک و متوسط اسپانیایی چنین به دست آورد که: فقدان منابع، رقابت شدید خارجی و نبود دانش صادراتی از موانع صادرات به شمار می روند.

راهکارها و پیشنهادها

- بر اساس نتایج این تحقیق برخی پیشنهادات جهت کاهش موانع موجود می تواند پیشنهاد گردد. البته تأکید این پیشنهادات بر راه حل های عملی و قابل اجرا می باشد که می تواند توسعه صادرات را سبب شود.
- بر اساس نتایج حاصل شده از فرضیه اصلی اول پیشنهادات زیر ارائه میگردد:
- ایجاد سیستم هوش بازاریابی در شرکت های کوچک و متوسط
 - ایجاد بخش مدیریت دانش و مدیریت مشتری و دانش بازار در شرکت های کوچک و متوسط
 - انجام اقدامات اثربخش مدیریت مالی مانند تجزیه و تحلیل صورت های مالی و ایجاد سیستم اطلاعات مالی
 - ایجاد بخش تحقیق و توسعه مشترک
 - نیاز سنجی آموزش نیروی انسانی صادرات
 - برگزاری دوره های دانش صادرات
 - آموزش و ارائه آخرین اطلاعات در زمینه فناوری های نوین در صنعت بسته بندی در خصوص کالاهای صادراتی و حمایت از طرح های ارائه کننده خدمات بسته بندی
 - انجام مطالعات کاربردی در زمینه بهبود روش های صادرات و ارائه نتایج آن به فعالان تجاری
 - برنامه ریزی برای حضور قوی و مستمر در نمایشگاه های ملی و بین المللی

بر اساس نتایج حاصل از فرضیه اصلی دوم پیشنهادات زیر ارائه می شود:

- استفاده از تجارت الکترونیکی به عنوان ابزاری برای غلبه بر فاصله بین بازارها جهت کاهش هزینه ها و جهت آگاه شدن از اقدامات تجاری کشورهای مختلف
- فراهم نمودن برنامه های حمایتی دولت برای شرکت های کوچک و متوسط جهت غلبه بر نیازهای مالی برای حضور موفق در بازارهای جدید
- ایجاد شبکه های اجتماعی یا اعضاء بازار و سازمان های خارجی
- استقرار نمایشگاه های داخلی و دعوت از شرکت های بین المللی برای شرکت در این نمایشگاه ها
- گسترش همکاری با بازارهایی که بیشترین مستری را دارند با تأکید ویژه بر کشورهایی که بیشترین میزان صادرات را دارا می باشند
- تلاش در جهت فعال شدن شرکت های بیمه در جهت ارائه خدمات به تجار در زمینه بیمه بار و حمل و نقل و صادرات کالا

دیگرام زیر معناداری ضرایب و پارامترهای بدست آمده مدل اندازه گیری کلی پژوهش را نشان میدهد، که اگر آزمون معناداری تک تک آن ها از عدد ۱.۹۶ بزرگتر و از عدد ۱.۹۶- کوچکتر باشد، ضرایب بدست آمده معنی دارند. معنادار بودن این اعداد نشان دهنده معنا دار بودن مدل است.

ضریب استاندارد سطح معنی داری	متغیر مستقل	متغیر وابسته	نتیجه آزمون
۸۵٪	موانع درونی	توسعه صادرات	تأیید H ₁
۶۲٪	موانع شرکت	توسعه صادرات	تأیید H ₁
۶۷٪	موانع محصول	توسعه صادرات	تأیید H ₁
۷۳٪	موانع بازاریابی	توسعه صادرات	تأیید H ₁
۹۳٪	موانع بیرونی	توسعه صادرات	تأیید H ₁
۷۴٪	موانع صنعت	توسعه صادرات	تأیید H ₁
۸۰٪	موانع بازار	توسعه صادرات	تأیید H ₁
۸۱٪	موانع محیط کلان	توسعه صادرات	تأیید H ₁

آزمون رتبه ای فریدمن

با توجه به جدول فوق، می توان نتیجه گیری کرد که موانع شرکت اولویت اول، موانع محصول با رتبه اولویت دوم، موانع بازار و موانع محیط کلان در اولویت سوم، موانع بازاریابی در اولویت چهارم، موانع صنعت در رتبه پنجم قرار دارند.

میانگین رتبه	رتبه
۴/۰۰	موانع شرکت
۳/۹۱	موانع محصول
۳/۴۱	موانع بازار
۳/۴۱	موانع محیط کلان
۳/۳۸	موانع بازاریابی
۲/۸۸	موانع صنعت

بحث و نتیجه گیری

هدف مطالعه حاضر بررسی موانعی می باشد که توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط را تحت تأثیر قرار می دهد، کاووسگیل و زو ادعا کرده بودند که موانع درونی (موانع شرکت و محصول) موانع بیرونی (موانع صنعت، بازار و محیط کلان) بر توسعه شرکت های کوچک و متوسط تأثیر می گذارد و همچنین لئونیدو ادعا کرده است که مانع بازاریابی نیز یکی از موانع درونی می باشد، نتایج حاصل از تحقیق، موانع درونی و بیرونی را به عنوان عوامل موثر بر توسعه صادرات این شرکتها معرفی نمود که تأیید کننده ادعای کاووسگیل و زو و همچنین لئونیدو می باشد. یافته های این تحقیق با یافته های تحقیقات پیشین مطابقت دارد که در زیر به تعدادی از آن ها اشاره شده است. روتیندا کرانمر موانع صادرات و عملکرد شرکت های کوچک و متوسط شهرستان های غربی کانادا را مورد بررسی قرار داد و به نتایج مشابهی دست یافت و موانع شرکت، موانع سازمانی، موانع صنعت بازار خارجی و عدم حمایت دولت را از موانع صادرات این شرکت ها قلمداد کرد و موانع صنعت خارجی و عدم حمایت دولت به عنوان مهم ترین موانع در شرکت های صادر کننده موفق و